

Asia	Vastuuministeriö	Ajankohta/Status
Tutkimuslaitosten yhteensu- lauttaminen		2015
Monitekologinen tutkimus- ja kehittämiskeskus	TEM, kuullen STM ja YM	<p>VTT ja Mittatekniikan keskus MIKES yhdistettiin. VTT muuttui valtion kokonaan omistamaksi, voittoa tavoittelemattomaksi erityistehtävayhtiöksi <u>VTT Oy</u>:ksi. Uuden osakeyhtiömuotoisen VTT:n toiminta alkoi 1.1.2015. Yhtiömuotoinen toiminta antaa joustavimmat rahoitusmahdollisuudet talouden suunnitteluun ja liiketoiminnan kehittämiseen. VTT Oy saa edelleen valtiolta tutkimusrahoitusta perustehtävänsä hoitamiseen, yritysten liiketoiminnan uudistumista palvelevan osaamisen luomiseen.</p> <p>Julkisen tutkimusrahoituksen aleneminen ja yritysten t&k-investointien lasku pakotti tutkimuskeskuksen sopeuttamiseen ja henkilöstön vähentämiseen. VTT:n <u>yt-neuvottelut</u> saatiin päätökseen 22.10.2014. Neuvottelujen piirissä oli 2478 henkilöä. Lopputuloksena työntekijämäärä väheni noin 335 henkilöllä.</p>
Paikkatiedon tutkimus- ja kehittä- miskeskus	MMM	Laitos yhdistettiin 1.1.2015 Maanmittauslaitokseen, jossa se toimii toimintayksikkönä nimeltä <u>Paikkatietokeskus</u> .
Luonnonvarakeskus	MMM	<p>Luonnonvarakeskus (<u>Luke</u>) aloitti toimintansa 1.1.2015. Luonnonvarakeskus muodostettiin yhdistämällä Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus MTT, Metsätutkimuslaitos Metla, Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos RKTL sekä Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus Tiken tilastotuotanto.</p> <p>Luken toimipaikkaverkoston uudistamissuunnitelma on valmistunut. Alueellistamisen koordinaatioryhmä puolsi Luken <u>toimipaikkasuunnitelmaa</u>, jonka mukaan Luke luopuu 11 toimipaikastaan vuoteen 2018 mennessä. Uudistuksen jälkeen Lukelle jää alueellisesti kattava, 25 toimipaikan verkosto. Henkilöstöstä 70 prosenttia työskentelee jatkossakin pääkaupunkiseudun ulkopuolella. Lakkautettavissa toimipaikoissa työskenteleville tarjotaan mahdollisuutta siirtyä toimintojen mukana Luken muihin toimipaikkoihin.</p> <p>Luken 27.4.2015 alkaneet <u>yt-neuvottelut</u> päättyivät 9.6.2015. Neuvotteluiden seurauksena Lukessa irtisanotaan enintään 146 henkilöä. Luken henkilöstömäärää vähentävät myös eläköitymiset ja määräaikaisten työ- tai virkasuhteiden jatkamatta jättäminen. Yhteensä Lukesta vähenee 210 henkilötyövuotta.</p>

Tutkimuslaitosten yhdistäminen Helsingin yliopistoon		2015
Kuluttajatutkimuskeskus	OKM yhteistyössä TEM ja HY	Kuluttajatutkimuskeskus yhdistettiin 1.1.2015 alkaen osaksi Helsingin yliopiston valtiotieteellisen tiedekunnan politiikan ja talouden tutkimuksen laitosta.
Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos	OKM yhteistyössä OM ja HY	Helsingin yliopiston yhteydessä toimiva Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti (<u>Krimo</u>) aloitti toimintansa 1.1.2015 osana valtiotieteellisen tiedekunnan sosiaalitieteiden laitosta.
Tutkimuslaitosten ja korkeakoulujen yhteistyön syventäminen	OKM vastaa prosessin käynnistämisestä ja etenemisestä yhteistyössä tutkimuslaitoksia ohjaavien ministeriöiden kanssa	2014–2017 Korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten yhteistyön lisäämiseksi on valmisteltu tiekartta kahdeksan ministeriön (liikenne- ja viestintäministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, valtionvarainministeriö, ympäristöministeriö ja valtioneuvoston kanslia), Suomen yliopistojen, Suomen ammattikorkeakoulujen rehtorineuvoston ja Tutkimuslaitosjohtajien neuvoston yhteistyönä. Uudistuksilla haetaan tutkimus- ja innovaatiojärjestelmän vaikuttavuuden kasvua, osaamisen kansainvälistä näkyvyyttä ja osaamiseen pohjautuvaa yhteiskunnan ja elinkeinoelämän uudistumista. Korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten yhteistyön syventämisen monivuotisen prosessin <u>KOTUMO-tiekartta</u> listaa keskeiset toimenpiteet vuodelle 2020 ulottuvan vision saavuttamiseksi. Yhteistyötä lisätään: 1) ohjauksessa ja viestinnässä, 2) korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten koulutus- ja tutkimusyhteistyöllä, 3) yhteisillä kenttäasemilla ja kampuksilla, 4) yhteisillä tutkimuksen ja koulutuksen infrastruktuureilla sekä 5) avoimemmilla tietovarannoilla ja tutkimuksen tuloksilla.
Tutkimuslaitosten yhteenliittymien toiminnan kehittämisen		
LYNET	MMM ja YM yhteistyössä LVM ja TEM	2014–2017 LYNET-laitoksia ovat Elintarvikevirasto Evira, Luonnonvarakeskus (Luke), Maanmittauslaitos (MML), Geologian tutkimuskeskus (GTK), Ilmatieteenlaitos (IL), Suomen ympäristökeskus (SYKE) sekä Teknologian tutkimuskeskus VTT. LYNETiä ohjaa ministeriöiden asettama <u>ohjausryhmä</u> , sitä johtaa laitosten muodostama johtoryhmä sekä kokopäivätoiminen pääsihteeri, jonka toimintaa tukee työvaliokunta.

<p>SOTERKO</p>	<p>STM yhteistyössä YM, LVM ja TEM</p>	<p>2014–2017</p> <p>Yhteenliittymän tehtävänä on ollut mm. toteuttaa laaja-alaisiin ja yhteiskunnallisesti tärkeisiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kysymyksiin liittyviä tutkimusohjelmia ja tehostaa väestön hyvinvointiin ja terveyteen liittyvän tiedon ja tutkimusaineistojen hallintaa.</p> <p>SOTERKOssa ollaan siirtymässä kaksivuotisten toimintasuunnitelmien käyttöön ja yhteistyötä eri ministeriöiden kanssa ollaan lisäämään. Toiminnan tarkemmasta suuntaamisesta päätetään vuoden 2016 alussa.</p> <p>SOTERKOn toimintaa pyörittää STHLn TTLn ja STUKn edustajista koottu sihteeristö.</p> <p><u>Yhteenliittymän</u> johtoryhmän jäseniä ovat Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen, Työterveyslaitoksen ja Säteilyturvakeskuksen pääjohtajat. Johtoryhmä hyväksyy yhteenliittymän toimintasuunnitelman, ratkaisee periaatteelliset kysymykset sekä seuraa tavoitteiden toteutumista. Johtoryhmää avustaa ja toimintaa koordinoi sihteeristö, jossa on edustaja kustakin kolmesta laitoksesta.</p> <p>SOTERKOn laajennettuun johtoryhmään osallistuvat lisäksi pääjohtajat seuraavista laitoksista: EVIRA, FIMEA, IL, KELA, SYKE, VATT ja VTT. Laajennettu johtoryhmä kehittää SOTERKOn ohjelmatoimintaa ja seuraa ja arvioi yhteistoiminnan kehitystä.</p> <p>SOTERKOn tutkimuspäivä 5.2.2016: Vaikuttavuus: Yksilöön vai yhteisöön?</p> <p>Sosiaali- ja terveysalan hallinnonalan tutkimuslaitoksiin (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos THL, Työterveyslaitos TTL, Säteilyturvakeskus STUK) kohdistuu säästövaateita tuottavuusohjelmasta, sektoritutkimussäästöistä sekä tutkimuslaitosuudistuksen tuomista uusien tutkimusrahoitusvälineiden siirroista sekä lisäleikkauksista.</p> <p>Sosiaali- ja terveysalan tutkimuslaitoksien budjettirahoitus vähenee rajusti vuodesta 2013 vuoteen 2017. Esimerkiksi THLn osalta 70 miljoonasta eurosta 50 miljoonaan euroon ja Työterveyslaitoksen valtionapuun suunnitellut leikkaukset vuosina 2013–2017 ovat lähes 15 miljoonaa euroa, mikä tarkoittaa noin 40 prosentin vähennystä laitoksen saamaan valtionapuun. STUKin valtion budjetista saama rahoitus pienentyy vuoden 2017 loppuun mennessä noin kolmella miljoonalla eurolla.</p> <p>Valtionavun vähennykset ovat johtaneet useisiin yt-neuvotteluihin THL:ssa, TTL:ssa ja STUK:ssa ja johtaneet noin 500 asiantuntijan työsuhteen loppumiseen. THLssä vuoden 2013 yt-</p>
----------------	--	---

		<p>neuvottelut johtivat 100 htv:n vähennykseen ja vuoden 2014 neuvottelut 81 työntekijän irtisanomiseen. Työterveyslaitoksessa vuosina 2013–2014 toteutetut kahdet yt-neuvottelut ovat johtaneet 60 henkilötyövuoden vähentymiseen ja vuoden 2015 lopun yt-neuvottelut johtivat henkilöstön määrän vähenemiseen noin 180:lla. THL ja TTL ovat päivittäneet strategiansa, uusineet organisaationsa ja ottavat toiminnassaan huomioon vähenevät taloudelliset voimavarat ja henkilöstön vähenemisen. Tutkimustoiminta supistuu merkittävästi lähivuosina. Säteilyturvakeskuksesta tutkimustoiminta siirtyy lähes kokonaan yliopistoissa suoritettavaksi vasta perustettu kansallinen säteilyturvallisuuden tutkimusohjelman kautta.</p>
THL:n ja TTL:n arviointi	STM yhteistyössä OKM	<p>30.6.2014 mennessä</p> <p>THL:n ja TTL:n kansainväliset arvioinnit valmistuivat toukokuussa 2014 ja STM ja OKM päättivät yhdessä arviointien jatkotoimista. Kumpikaan arviointiryhmä ei esittänyt laitosten yhdistämistä tai liittämistä johon muuhun t&k -toiminnan organisaatioon. Kansainvälisten arviointien tulokset koskivat vaikuttavuuden lisäämistä ja sitä, että tulokset saadaan paremmin esille suhteessa päättäjiin, asiakkaisiin sekä kansalaisiin. THL ja TTL ovat päivittäneet strategiansa ja ottavat toiminnassaan huomioon kansainvälisten arviointiryhmien suositukset. Suositusten toimeenpanoa seurataan tulossopimusten ja toimintasuunnitelman yhteydessä.</p> <p>Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) syyskuussa alkaneet <u>yhteistoimintaneuvottelut</u> ovat päättyneet, ja laitos joutuu irtisanomaan 81 työntekijäänsä. Neuvottelujen säästötavoitteena oli 8,5 miljoonan euron kustannussäästö. Kaikkiaan valtion budjettirahoitukselta siirtyy pois neuvottelujen tuloksena eri järjestelyin 130 THL:n työntekijää. YT-neuvottelut ovat seurausta useista THL:n budjettirahoitukseen viime vuosina tehdyistä supistuksista: valtion tuottavuusohjelmasta, hallituksen viime kevään päätöksestä supistaa STM:n hallinnonalan sektori-tutkimusta sekä uusimpana valtion tutkimuslaitosuudistus (TULA).</p> <p>Työterveyslaitoksen yt-neuvottelut ovat päättyneet 12.10.2015. Neuvottelujen tuloksena laitos vähentää enimmillään 200 työpaikkaa.</p>
Strategisen tutkimuksen rahoitusvälineen perustaminen	OKM ja VNK	<p>2015 alkaen</p> <p>Strategisen tutkimuksen neuvosto tekee valtioneuvostolle esityksen tutkimuksen teema-alueista ja painopisteistä. Esityksen pohjalta valtioneuvosto päättää teemoista, joiden pohjalta STN rakentaa tutkimusohjelmat ja rahoituksen haut. Teemoja kartoitetaan vuosittain ja</p>

		<p>niiden pohjalta luodaan yksi tai useampia tutkimusohjelmia.</p> <p>Vuonna 2015 teema-alueiden perusteella strategisen tutkimuksen neuvosto päätti aloittaa kolme tutkimusohjelmaa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teknologiamurrokset ja muuttuvat instituutiot • Ilmastoneutraali ja resurssiniukka Suomi • Tasa-arvoinen yhteiskunta <p>Strategisen tutkimuksen neuvosto on päättänyt avata vuoden 2016 rahoitushakuun neljä uutta ja yhden täydentävän tutkimusohjelman. Uudet ohjelmat perustuvat valtioneuvoston päätökseen tutkimusteemoista 15.10.2015. Samalla valtioneuvosto linjasi, että kaikissa ohjelmissa on otettava yhdeksi painopisteeksi maahanmuutto.</p> <p>Lisää tietoa:http://www.aka.fi/fi/tiedepoliittinen-toiminta/strategisen-tutkimuksen-rahoitus1/</p>
<p>Valtioneuvoston päätöksen- tekoa tukevan tutkimus-, ar- viointi- ja selvitystoiminnan vahvistaminen</p>	<p>VNK</p>	<p>2014 alkaen</p> <p>Toimintaa ohjaa valtioneuvoston vuosittainen selvitys- ja tutkimussuunnitelma. Se on valmisteltu vuosille 2014, 2015 ja 2016 ministeriöiden välisenä yhteistyönä valtioneuvoston tutkimus-, ennakointi- ja arviointitoimintaa koordinoivan työryhmän (TEA-työryhmä) johdolla. Suunnitelmat on toimeenpantu avoimilla hauilla. Toiminnalla tuotetaan tietoa päätöksenteon, tiedolla johtamisen ja toimintakäytäntöjen tueksi. Hankkeet ovat lyhytkestoisia ja niiltä edellytetään tulosten mahdollisimman laajaa hyödynnettävyyttä. Tietokayttoon.fi-verkkoalustalle on koottu vuosina 2014 ja 2015 alkaneiden valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan hankkeiden keskeinen anti. Kyseessä on kokeilu, jolla testataan tapoja edistää tutkijoiden, päätöksentekijöiden ja virkakunnan välistä vuorovaikutusta. Hyvät päätökset pohjautuvat tutkimustietoon. Hankkeet on teemoiteltu alustalle hallituksen kärkihankkeiden mukaan. Sivusto antaa yleiskuvan siitä, millaisia ratkaisuja selvitetään ja mistä voi löytää lisätietoa hankkeista, niiden toteuttajista ja sisällöistä.</p> <p>Lisää tietoa: www.vn.fi/teas</p>
<p>Tutkimusrahoituksen kokoa- minen ministeriöissä</p>	<p>Asianomaiset ministeriöt ja ministeriöiden tutkimus- ja kehittämistoiminnan suunnitelmista VNK</p>	<p>2014–2017</p> <p>Sektoritutkimuksen tavoitteiden yhteensovittamiseksi VNK pyytää vuosittain ministeriöitä koamaan hallinnonalansa tutkimussuunnitelman. Tavoitteena on parantaa valtioneuvoston ja sen ministeriöiden tiedolla johtamisen edellytyksiä ja suunnitelmallisuutta.</p>

<p>Henkilöstön asema toimintojen uudelleen järjestelyissä</p>	<p>Kaikki osapuolet</p>	<p>VNK ja VM lähettivät 18.11.2013 ministeriöille ohjekirjeen muutostilanteiden järjestämisestä tutkimuslaitosuudistuksen yhteydessä. Valtionhallinnon organisaation muutostilanteissa noudatetaan voimassa olevan lainsäädännön lisäksi valtioneuvoston 26.1.2012 tekemää periaatepäätöstä valtion henkilöstön aseman järjestämisestä organisaation muutostilanteissa.</p>
<p>Periaatepäätöksen toimeenpano ja seuranta</p>	<p>Otettava huomioon talousarviota suunniteltaessa kaikissa ao. ministeriöissä, VNK asettaa ministerityöryhmän seuraamaan periaatepäätöksen toteuttamista</p>	<p>2013 > hallituskaudeksi</p> <p>Ministerityöryhmä asetettiin pääministeri Kataisen hallituskaudeksi. Uudelle ministerityöryhmälle ei nähty tarvetta seuraavilla hallituskausilla.</p> <p>Arviointikehikko tutkimuslaitos- ja tutkimusrahoitusuudistukselle keskusteltavana 13.1.2016 VN TEAS –aamukahveilla Valtimossa.</p> <p>VN-TEAS-toiminnan itsearviointi ja palautekysely toteutettu keväällä 2015 ja toistetaan keväällä 2016.</p>

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta:

- Osaamispääoman hyödyntäminen ja vaikuttavampi julkisten t&k-voimavarojen kohdentaminen (VTT, 8/2015-6/2016) (ks. www.tietokayttoon.fi/teas-kartta)
- Yhteiset tietokäytännöt tutkimuksessa ja päätöksenteossa (THL, Open Knowledge Finland ry, Oxford Research, 8/2015-12/2016) (ks. www.tietokayttoon.fi/teas-kartta)